

Trondheim eldreråd

ÅRSMELDING 2018

Innhold

1. Formål og oppgaver	3
2. Sammensetning	3
3. Aktivitet i 2018	4
4. Møter og saker	4
5. Representasjon	5
6. Økonomi	7
7. Tilskudd til tiltak i 2018	7
8. Ny lov, nytt reglement, nytt navn	8
9. Leders kommentar	9

1. Formål og oppgaver

Trondheim eldreråd er opprettet med hjemmel i lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd. Rådet skal fungere som et rådgivende organ for kommunen, og skal gis anledning til å behandle alle saker som gjelder de eldres levekår. Rådet har avgjørelsesmyndighet i tildelingssaker som angår sosialt forebyggende arbeid blant eldre, samt de konti som budsjetteres særskilt for Trondheim eldreråd.

2. Sammensetning

Rådet består av ni representanter med vararepresentanter, som alle er alderspensjonister og valgt av bystyret. Tre av representantene er valgt blant bystyrets partier og seks representanter kommer fra pensjonistforeninger.

Tre medlemmer fra bystyret:

Medlem: Randi Wiggen (H) leder

Vara: Hans Walseth (FrP)

Medlem: Oddvar Stålen (Ap)

Vara: Per Winsnes (uavh)

Medlem: Lillian Dalager Bromseth (PP)

Vara: Elisabeth Finne (MDG)

Seks medlemmer fra organisasjonene:

1. Joar Tapper Brobakk (Ranheim Pensjonistforening)
2. Astrid Seim Ekeland (Trondheim lokallag av LOP)
3. Knut Solem (NITO-pensjonistene)
4. Britt Hallan (Stendal Pensjonistforening)
5. Arne Silset (Sjetne pensjonistforening), nestleder
6. Anne Marie Evjen (Telepensjonistenes forening)

Vara for 1.-6.:

1. Thor Johansen (K-Lund senior)
2. Inger Marie Moseng (PF Sykepleierforbundet)
3. Svenn Revdahl (Politiets pensjonistforening)
4. Aina Helene Misfjord (Jernbanepensjonistene forening i Trondheim)
5. Eldar Hernes (Fengselspersonalets pensjonistforening)
6. Frøydis Gaare (Fagforbundet Trondheim Pensjonistutvalget)

En representant fra administrasjonen har møtt fast med møteplikt og talerett. Dette har vært rådgiver Knut Meinert Kiplesund. Rådgiver Eli Jahn Hjorth har vært vararepresentant. Kommunaldirektør for helse og velferd, Helge Garåsen, har deltatt på flere av rådets møter for å orientere om aktuelle saker og svare på spørsmål.

3. Aktivitet i 2018

- 3. april deltok rådet i fellesmøte med Klæbu eldreråd.
- Flere rådsmedlemmer deltok på konferansen "Hvordan kan vi sammen skape en aldersvennlig by?" arrangert av Trondheim kommune og Nordens velfærdscenter 24. april.
- 2. mai fikk rådet en orientering og omvisning på Kystad helse- og velferdssenter.
- Randi Wiggen, Arne Silset, Oddvar Stålen og Astrid Seim Ekeland deltok på storbykonferansen 2018.
- Arne Silset og Knut Solem deltok på årskonferanse for kommunale eldreråd i Trøndelag på 11.–12. september.
- Randi Wiggen og Joar Tapper Brobakk deltok på fylkesmannens dialogmøte 27. september.
- Randi Wiggen og Joar Tapper Brobakk deltok på Husbankens frokost om eldres bosituasjon.
- 28. september deltok medlemmene på eldres dag.
- Knut Solem deltok på KS-konferanse om aldersvennlige lokalsamfunn i Oslo 31. oktober.
- Flere rådsmedlemmer deltok på gjennomføringskonferanse for eldrereformen Leve hele livet arrangert av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen i Trondheim 11. desember.

4. Møter og saker

Rådet har hatt 11 møter i 2018.

For å se rådets vedtak og uttalelser i sakene, henvises det til møteprotokollene på kommunens nettside <https://innsyn.trondheim.kommune.no/motekalender>

Saker til uttalelse

- Prosessplan for byutviklingsstrategi - strategi for areal- og transportutvikling i Trondheim fram mot 2050
- Billetteringsløsning for Metrobuss
- Høring av utkast til utviklingsplan for St. Olavs hospital
- Utdyping av handlingsdelen i Temaplan for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne 2015-2018
- Planprogram Tematisk kommunedelplan lokale sentrum og knutepunkter - høring og offentlig ettersyn
- Prosessplan Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi
- Gatebruksplan for Midtbyen, prosessplan
- Planprogram område plan nordøstre kvadrant i Midtbyen
- Forslag til planprogram for samlet campus i Trondheim
- Temaplan for legetjenester Trondheim kommune 2019 – 2023
- Psykisk helse og rus
- Endring av retningslinjene for søknadsbehandling og tildeling av kommunale utleieboliger

- Politisk organisering etter 2019
- Kvalitetsmelding for eldreomsorgen
- Temaplan for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne 2019 – 2026
- Trondheim kommunes handlingsplan mot fattigdom 2019-2023

Andre saker:

I tillegg til saker som er oversendt rådet til uttalelse har det vært flere orienteringssaker samt saker rådet selv har tatt opp, enten på eget initiativ eller på grunn av henvendelser fra brukerorganisasjonene:

- KAD - kommunal akutt døgnpost og samarbeid med St. Olavs hospital
- Produksjonskjøkkenet - mulighetsstudie for utvidelse av kjøkkenet
- Omsorg ved livets slutt
- Prosjekt Aldersvennlig bys plassering i det politiske systemet
- Forsterkeranlegget i Hornemansgårdens festsal
- Hornemansgården - fremtidig drift
- Samarbeid mellom Trondheim seniorråd og PFO
- Omsorgsboliger i Yrkesskolevegen 20
- Livsglede for hjemmeboende eldre
- Nedleggelse av bussholdeplasser
- Stortingsmelding 15 "Leve hele livet"
- Den samskapte kommunen Trondheim
- Trondheim som Smartby
- Velferdsteknologi
- Produksjonskjøkkenet i Klæbu
- Trondheim som aldersvennlig by

Verksted:

I mai vedtok eldrerådet å sette av bedre tid på møtene til å gå grundig gjennom utvalgte saker. Disse sakene ble tatt opp:

- Innspill til budsjettet for 2019
- Politisk organisering etter 2019
- Seniorrådets rolle, arbeidsoppgaver og arbeidsform
- Kompetanseløftet 2020
- Temaplan for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne 2019 - 2026

5. Representasjon

Flere av eldrerådets medlemmer er representanter i ulike styrer og utvalg. Det gir rådet innsyn i vesentlige forhold som er viktig for eldre, og det tilfører rådet kompetanse. Gjennom slik representasjon bidrar også rådsmedlemmene med overføring av sine erfaringer og sin brukerkompetanse.

I 2018 har representanter for eldrerådet deltatt i følgende fora:

1. Styret for Boligstiftelsen for Trygdeboliger i Trondheim

Fast representant: Lillian Dalager Bromseth

Vararepresentant: Oddvar Stålen

2. Styret for Trondhjems Hospital

Fast representant: Randi Wiggen

Vararepresentant: Astrid Seim Ekeland

3. Brukerutvalget for Trondhjems Hospital

Fast representant: Randi Wiggen

4. Arrangementskomitéen for "Eldres Dag"

Leder av eldrerådet leder arrangementskomitéen

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Thor Skjerpen

5. Brukerutvalget for Produksjonskjøkkenet

Fast representant: Joar Tapper Brobakk

Vararepresentant: Anne-Marie Evjen

6. Brukerrepresentant til styringsgruppen for Undervisningssykehjemmet Sjøbstad

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Hans Walseth

7. Brukerutvalget for Øya Helsehus:

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Anne-Marie Evjen

8. Redaksjonsrådet for avisen 70+:

Fast representant: Lillian Dalager Bromseth

Fast representant: Svenn Revdahl

9. Koordineringsgruppe for ny helsevakt (tidligere velferdsteknologiprojektet)

Fast representant: Knut Solem

Vararepresentant: Astrid Seim Ekeland

10. Kontaktforum for interesseorganisasjonene innenfor eldreomsorgen

Fast representant: Elisabeth Finne

Vararepresentant: Per Winsnes

11. Styringsråd for kreftkoordinator (avsluttes 2019)

Fast representant: Anne-Marie Evjen

Vararepresentant: Per Winsnes

12. Brukergruppe i forbindelse med planlegging av Persaunet Helse- og velferdssenter

Fast representant: Astrid Seim Ekeland

Vararepresentant: Eldar Hernes

13. Representant i prosjektet "Aldersvennlig by"

Faste representanter: Knut Solem og Elisabeth Finne

14. Brukerutvalg for hjemmetjenester, Midtbyen og Heimdal

Fast representant: Randi Wiggen

Vararepresentant: Hans Walseth

15. Brukerutvalg for hjemmetjenester, Lerkendal og Østbyen

Fast representant: Astri Seim Ekeland

Vararepresentant: Hans Walseth

16. Brukerutvalg HV-kontorene

Fast representant: Randi Wiggen

17. Nettverk brukerråd:

Fast representant: Randi Wiggen

18. Referansegruppe for seniorkultur og helse

Fast representant: Hans Walseth

19. Brukergruppen, skisseprosjekt/detaljprosjektering av nye Risvollan helse- og velferdssenter

Fast representant: Arne Silset

Vararepresentant: Inger Marie Moseng

6. Økonomi

Trondheim eldreråd hadde i 2018 et driftsbudsjett på 295 000 kr.

Ved utgangen av 2018 var alt disponert, hvorav 250 000 kr var tildelt eldres lag og foreninger.

Godtgjøring til rådets medlemmer var i 2018 totalt på 138 916 kr. Godtgjøringen ble utbetalt i juni og desember. Beløpet ble belastet bystyrets fellesbudsjett.

7. Tilskudd til tiltak i 2018

Trondheim eldreråd har en årlig tildeling av tilskudd til tiltak i regi av eldres lag og organisasjoner, eller organisasjoner som har aktiviteter for eldre mennesker i Trondheim kommune. Det var i 2018 totalt 32 søkere hvorav 29 fikk tildelt støtte. Samlet søknadssum var på kr. 534 430.

Trondheim eldreråd vedtok i møte 2. mai å tildele midler på denne måten:

Navn	Formål	Søknad	Vedtak
Pensjonistfor. Coop Norge Trh	Femdagerstur Budapest	15.000	12.000
Norsk folkehjelp - Nardo	Todagerstur i juni	12.000	7.000
Landsforb for utv.h./pårør.	Eldresammenkomst	4.000	4.000
Albert E Olsen-pensjonistene	Femdagerstur Rotterdam	24.000	12.000
Politiets pensjonistfor.	Busstur Tautra	6.000	4.000
Dalaringen pensjonistfor.	Busstur i juni	10.000	5.500

Seniorteateret i Trondheim	Ny forestilling	20.000	8.700
Norges blindedeforbund	Femdagerstur Gotland	15.000	12.000
Rambøll pensjonistfor.	Overnattingstur Røros	12.000	7.000
Flatåsen seniorfor.	Reise til Munkholmen 5. juni	5.000	5.500
Charlottenlund sanitetsfor.	Sommertur nærmiljøet	12.000	5.500
Norges lastebileierforb. pensj.	Femdagerstur Værøy/Lofoten	60.000	12.000
Strindheim sanitetsfor.	Dagstur i juni	10.000	5.500
Trh grafiske pensjonistfor.	Firedagerstur Telemarkskanal	12.000	11.000
Beboerfor. Ths Angells Hus	Tur Steinkjer/Hatlingsetra	9.000	5.000
Siemens pensjonistfor.	Todagerstur Hitra/Frøya	12.000	7.000
Nordea pensjonistfor.	Dagstur Inderøya	7.000	5.500
Trondheim revmatikerfor.	Seksdagerstur Lofoten	48.000	17.000
Kattem pensjonistlag	Dagstur i vår	9.000	5.500
Tillerringen seniordans	Deltakelse Røros regiontreff	10.000	7.000
Sjetne pensjonistfor.	Ukestur Kroatia	17.000	17.000
DnB pensjonistene	Dagstur Frosta/Tautra	12.000	5.500
Saupstadringsen seniordans	Regiontreff (helg) på Røros	10.000	7.000
Trondheim døves seniorgruppe	Tredagerstur Helgelandskysten	75.000	9.000
Seniorsykepleiere NSF	Dagstur Einunndalen	10.000	5.500
Trondheim seniorkor	Jubileumskonsert 50 år	26.000	25.000
Veidekke seniorklubb	Tredagerstur Trollstigen	20.000	9.000
K. Lund seniorklubb	Firedagerstur Nederland	15.000	11.000
Lade senior	Teater/middag/foredrag	7.500	2.300

8. Ny lov, nytt reglement, nytt navn

Stortinget har vedtatt en ny kommunelov, som trer i kraft ved konstituering av nytt bystyre i 2019. Sammen med forskrift vil denne erstatte den gjeldende eldrerådslova. Forskriften er i skrivende stund ute på høring. I høringsutkastet står det at rådene ikke kan få delegert vedtaksmyndighet. Dette er en oppfølging av tidligere føring fra departementet om at rådene ikke skal ha forvaltningsoppgaver. Konsekvensen av dette er at støtteordningen til aktiviteter for eldre i framtida må administreres av rådmannen.

Bystyret vedtok 1. november 2018 nytt reglement for de kommunale rådene. I den forbindelse ble navnet endret fra Trondheim seniorråd til Trondheim eldreråd.

9. Leders kommentar

Generelt

Eldrerådet har uttalt seg i mange interessante saker i løpet av 2018. Enkelte saker er viktig å framheve i en årsmelding.

Eldrerådet har uttrykt bekymring for nedlegging av bussholdeplasser, som fører til at mange eldre får lengre og mer problematisk vei å gå til nye holdeplasser grunnet Metrobussen som settes inn i drift høsten 2019. Eldrerådet har også uttalt bekymring på forslag om billetteringsløsning for kontantkjøp av enkeltbillett, da dette kan medføre lang gangavstand. Eldrerådet støttet alternativ med billettautomater der hvor det ikke er kommisjonær tilgjengelig. Leder har uttalt seg både i lokal-tv, radio og media om saken. Eldrerådets forslag var å viderføre t-kort og var i møte med Atb-ledelsen m saken. Atb endret sitt første forslag om å kutte ut t-kortløsningen og innfører en ny variant.

Trondheim kommune er medlem av WHO-prosjektet Aldersvennlig by. Prosjektet er lagt inn under helse og velferd, men skal legges til grunn i alle saker som gjelder byutvikling. Dette opplever ikke elderrådet gjennomføres i kommunen. De fleste innspillene som prosjektgruppen for Aldersvennlig by har fått, handler om tiltak på byutviklingsområdet. Problemet oppstår fordi tilrettelegging for eldre ikke legges inn som fast krav i prosjektplanlegging på byutviklingsområdet. Rådet foreslo at prosjekt Aldersvennlig by ble flyttet fra helse og velferd til byutvikling, for å sikre at satsingsområdet ikke blir avglemt og borte i planleggingsprosesser. Dette fikk dessverre ikke rådet gjennomslag for.

I saken om politisk organisering uttalte rådet at formålet med elderråd da dette ble innført, var at eldre skulle være med å påvirke i saker som gjelder levekårene for eldre. Det at elderrådet er tverrpolitisk og uavhengig har vært rådets styrke, og er med på å sikre at rådets uttalelser i saker som gjelder eldre, blir en del av grunnlaget for avgjørelsene som blir tatt i lokalpolitikken. Rådet mener at leder og nestleder fortsatt må velges av rådet selv og at faste- og vararepresentanter i bystyret ikke skal oppnevnes som medlemmer i rådet, da dette fører til en partipolitisk binding i rådets høringsuttalelser.

I oktober vedtok likevel bystyret at tre av rådets ni medlemmer skal velges blant bystyrets representanter, og at leder og nestleder skal velges av bystyret. Dette fører til en partipolitisk binding av elderrådet som rådet selv er sterkt uenig i, og som heller ikke var formålet da elderråd ble innført i 1992.

Bystyret vedtok samtidig å innføre begrepet elderråd i stedet for seniorråd. Rådet selv begrunnet videreføring av seniorråd med at det i Trondheim heter Infosenter for seniorer, sentralt heter det Statens seniorråd og at nedre grense for å bli valgt til medlem i rådet nå

settes til 60 år. Rådets uttalelse ble ikke tatt til følge av bystyret.

Rådet har også uttalt seg i saker som gjelder Hornemansgården. Rådet er svært fornøyd med hvordan PFO drifter gården, men ser at ved å samle flere aktuelle tilbud for eldre inn i gården som bl.a Infosenter for seniorer, vil gjøre senteret og andre tilbud lettere tilgjengelig for eldre.

Verksted

I august innførte rådet en ny arbeidsform. Rådet opplevde jevnlig at saker var så omfattende at de ikke rakk å sette seg grundig nok inn i dem, før uttalelser ble vedtatt. Rådet bestemte seg for å sette av 1 time på møter når det var behov, for å gå grundig inn i enkeltsaker. Dette ble første gang gjort med Meld. St. 15, Leve hele livet. Rådet fikk St.m 15 til gjennomgang og informasjon. Deretter ble rådet inndelt i arbeidsgrupper med hvert sitt hovedområde som de skulle gi en uttalelse om til påfølgende rådsmøte. Uttalelsene ble videresendt til administrasjonen. Dette var en arbeidsform som opplevdes positivt av rådsmedlemmene. Fire av rådsmedlemmene deltok senere på seminar med eldreministeren om samme tema.

Klæbu eldreråd

I forbindelse med sammenslåingen av Trondheim og Klæbu, har rådet hatt to møter med Klæbu eldreråd. Først et informasjonsmøte om hvordan Trondheim kommune jobber og fungerer opp mot eldrerådet. Neste møte tok blant annet opp ønske om en videreføring av storkjøkken i det nye helse- og velferdssenteret i Klæbu, begrunnet med bedre utnyttelse lokalt og lang kjørevei fra Ranheim til Klæbu for levering av mat hver dag. Fellesskriv til begge kommunene som støttet storkjøkken i Klæbu, fikk ikke gjennomslag i Trondheim kommune.

Storbykonferanse

Storbykonferansen for eldreråd arrangeres hvert år.

Eldrerådets forslag til saker på konferansen var:

Sak 1: Ikke alle kommuner har opprettet brukerråd i helsetjenesten. Mange brukerråd fungerer heller ikke. Her ligger Trondheim i forkant av mange kommuner.

Storbykonferansen krever at det innføres lov om at kommunene oppretter brukerråd i hjemmetjenesten og helse- og velferdssenter.

Sak 2: Flere sykehussenger på norske sykehus.

Rådet viser til kronikker og uttalelser fra fagmiljøet som gir skremmende scenarier på grunn av mangelen på sykehussenger. Rådet foreslår at Storbykonferansen anmoder Eldrestatsråden om å øve press på regjering og politikere for økte bevilgninger som fører til flere sykehussenger.

Sak 3: Storbykonferansen og eldreråd må bli digitale og delta på sosiale medier

Vedtak på Storbykonferansen sendes de aktuelle departementene og politikerne på Stortinget.

Eldres dag

Eldrerådet er ansvarlig for gjennomføring av Eldres dag sammen med PFO, Infosenteret for seniorer og Den kulturelle spaserstokken, som også stiller med sekretariat.

Eldres dag arrangeres hvert år med et hovedarrangement på NOVA kinosenter. I tillegg arrangeres det rullerende opplegg på helse- og velferdssentre i kommunen. Tidligere fikk fem HVS tilskudd til arrangementet. På grunn av ekstrakostnader ved leie av lokalet for hovedarrangementet og innleie av kunstnere/musikere, ble antall bydelsarrangement redusert fra fem til fire for to år siden, og i 2018 hadde arrangementskomiteen midler til kun å støtte 3 bydelsarrangement. Rådet har tidligere søkt bystyret og mottatt økt bevilgning til arrangementet. Rådet har sett seg nødt til å søke økt bevilgning for 2019 også, slik at flere arrangement i bydelene kan videreføres.

Hovedarrangementet på NOVA kinosenter, startet også i år med internasjonalt innslag. Arrangementskomiteen ønsker å få til et samarbeid med flerkulturelle grupper i byen, for gjennom det å nå fram til eldre fra flere kulturer. Dette ønsker komiteen skal bli et satsingsområde i videreutvikling av Eldres dag.

Seniorkoret som alltid stiller opp når rådet arrangerer, fikk en mer fremtredende plass under Eldres dag i år, da det er 50 år siden de startet opp under navnet pensjonistkoret. Tre bydeler fikk dekket kostnadene ved kulturelle innslag. Arrangementskomiteen inviterer hvert år politiske partier til bydelene. Medlemmer av eldrerådet deltar også i bydelene.

En evaluering av Eldres dag og arrangement i bydelene, er svært positive.

Eldrerådet i Trondheim er en aktiv gruppe som engasjerer seg i og setter seg grundig inn i saker som legges fram. For vel et år siden ble møtetiden utvidet fra 2 ½ t til tre timer.

Følg oss på Facebook!

Randi Wiggen
leder

Øyvind Øyen
sekretær